

«Τὸ ξέρουμε», τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Ἀντρέας «ποῦ ἐσὺ δὲν ἀνήκεις στὸ κόμμα, γιατί δὲν ἔφαιες ὅσα ἡ-
θελεις ἀπὸ τὴν ἐργολαβία τοῦ θεάτρου· μὰ τὸ χα-
τὴρ' δὲ θὰ σοῦ γένει.» Ὁ ἄλλος ἐκοίταξε δλόγυρά
του· καὶ ἀφοῦ ἐκατάλαβε πῶς κανέναν δὲν εἶταν μὲ
τὸ ἔρος τοῦ δὲν ἀπάντησε.

«Τί νὰ σὰς πῶ», ξακολούθησε ὁ Ἀντρέας, μι-
λῶν ὡς χαμηλόφωνα στοὺς συντρόφους τοῦ «ἂ γέ-
νει αὐτὸ ποῦ κρᾶζει τοῦτος ὁ κόρακας, τότες βέβαια
δὲ μένεις ἄλλο παρὰ ἡ παντρεία. Σὲ δύο μῆνες τὰ
χρέγια δὲ βγαίνουν. Αἱ μπάρμπα, τᾶχει τὰ χίλια
αὐτὴ ποῦ λές;»

«Καὶ περσότερα» τοῦ ἀποκρίθηκε χαρούμενος.
«Ἐγώ, μωρέ, σοῦ τὰ καταφέρνω ὅπως θέλει ὁ Θεός·
καὶ θὰ μὲ συχωρᾷς μιὰ μέρα μωρὲ παιδί.»

«Μὰ ἔχει κάτι μάτια ἡ ἄλλη», εἶπε πάλι ὁ
Ἀντρέας, κουνώντας τὸ κεφάλι του — «Ἄ ἡ Ρή-
νη τοῦ Τρίνκουλου, αἱ ;» εἶπε ὁ Ἀντώνης πίνον-
τας μιὰ γουλιὰ κρασί καὶ χτυπώντας τὰ χεῖλη του.
«Μὲς στὴν καρδιά μπήγεται τὸ βλέμμα της. Καὶ ἀ-
νάκουστη, καὶ ἀμελέτητη καὶ δουλεύτρα. Ὡ νᾶ-
μουνα ἐλεύτερος!»

«Θὰ τὴν ἐπαιρνα, μὰ τὸν ἄγιο», εἶπε ὁ Ἀν-
τρέας σηκώνοντας τὸ καπέλλο του, «μὰ τί νὰ σοῦ
κάμω. Εἶναι βλέπεις τὰ ὅδοι. Γιὰ τὴν οἰκογένεια
τόσο τόσο δὲ θὰ μ' ἐγνοιαζε. Ὡς καὶ οἱ ἀρχόντοι
παίρνουνε τὴν δοῦλες τους καὶ χειρότερες. Κάποιος
δὲν ἐπῆρε μιὰ δημόσια ἀπὸ τὸ δρόμο, καὶ τώρα κά-
νει καὶ βρίζεις μαζί της, κι αὐτὴ πάει σ' ὅλα τ' ἀρ-
χοντικά, καὶ τὴν ἔχει στὰ μεταξωτὰ ντυμένην; Ἐμὲ
μπάρμπα ἡ Ρήνη, νὰ ζεῖς, ντροπὴ δὲ θὰ μοῦφερνε.»

«Πάρτηνε Ἀντρέα» εἶπε ὁ Ἀντώνης, «αὐτὴ
εἶναι γυναίκα γιὰ τὸ σπίτι σου.»

«Τί τοῦ λές, μωρέ», εἶπε ὁ μπάρμπα, «αὐτὴ
γιὰ μᾶς δὲν εἶναι· δὲν ἔχει παράδες. Ἐγὼ τοῦπα
τί ἔχει νὰ κάμει.»

«Νὰ τὴν ὀδινε μοναχὰ ἡ Ἐπιστήμη τὰ χίλια,
κ' ἐβλεπες» εἶπε ὁ Ἀντώνης. — «Ἄ δὲν εἶτανε»
εἶπε ὁ Ἀντρέας «τὸ σπίτι μου σ' αὐτὴ τὴν περίλη-
ψη, καὶ τίποτα νὰ μὴν εἶχε, πὰρὰ μοναχὰ ὅ,τι φο-
ρεῖ τὴν καθημερινή, τὴν ἐπαιρνα γιατί ἔχει ξανθὰ
μαλλιά καὶ κάτι μάτια!... καὶ κοιτάζει τόσο ἄθωα,
τόσο γλυκά. Τώρα τὸ κατάλαβα πῶς εἶναι ὁμορφη.
Ἐγίνηκε μιὰ κοπελλιάρια! Ἐξεσπύρδωσε μὲ μίαν.
Οὔτε ἡ χώρα δὲν ἔχει μίαν ὅμοια. Μὰ τί κάνουνε
τὰ τάλλαρα, ἀνάθεμά τα κι ὅπου τὰ ἀνάδειξε.»

«Τὸ λές γιατί δὲν ἔχεις», τοῦπε πονηρὰ ὁ
μπάρμπα σουφρώνοντας τὸ μέτωπο. «Πάρε, μωρέ,
αὐτὴν ποῦ σοῦ λέω ἐγώ, καὶ βλέπεις ἂ δὲν τὰ
βλοήσεις. Ζωὴ χαρισάμενη, μωρέ. Τάλλαρα, μὴ
λές; Αὐτὰ εἶναι οἱ θεοὶ σὲ τούτην τὴ ζῆς! Φάε, ἀ-
γάπη, μωρέ.» Κ' ἔκαμε μὲ τὸ χέρι του τὸ βιολὶ ἀ-
πάνου στὴν κοιλιὰ του. «Μὰ ψηλὰ τὴ γούνα σου,
Ἀντρέα, κοίταξε μὴ σοῦ τὴν κολλήσουνε, μωρέ, καὶ
δὲν ἔχεις ξεμπερδεμούς. Μὴν παραπερνᾷς τὸ καν-
τούνι της. Μοῦ λένε, πῶς τῆς μιλεῖς κι ὅλας.»

«Παιδοπούλα τὴν ἐγνώρισα καὶ νὰ μὴν τὴ μι-
λῶ; Γιατί ;»

«Γιατί ἐγίνηκε γυναίκα», τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ
μπάρμπα μὲ σοβαρὸ ὄφρος.

(Ἀκολουθεῖ)

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

ΠΕΤΡΑΡΧΗ ΣΟΝΕΤΟ 102

(le caldi sospiri)

Ἀμέτε, ἀνασασμοὶ θερμοί, στὴν κρύα τῆς καρδιά,
Σπάστε τὸν πάγο ποῦ φραγμὸ στὴν συμπονιατῆς βάνει,
Κι ἂν φτάνει ἀνθρώπου προσευχὴ στὸν οὐρανὸ βαθιά,
Ἡ χάρις τοῦ ἦ κι ὁ θάνατος τὰ βάσανά μου ἂς γιάνει.
Ἀμέτε, λογισμοὶ γλυκοί, καὶ πέτε τῆς πλατειᾶ,
Τὰ πάθια μου, ποῦ ἡ ὁμορφὴ ματιά τῆς δὲν τὰ φτάνει,
Κι ἂν ἐμποδίζει τ' ἄστρο μου ἡ ἐκείνη μὲ ἀπονιά,
Ἄς φύγω ἀπ' τὴν ἐλπίδα μου, ἂς φύγω ἀπὸ τὴν πλάνη,
Νὰ πεῖτε ἔχετε δύναμη, ἀλλὰ ἴσως κι ὅχι τέλεια,
Ποῦ ἐνῶ ἡ ζωὴ μου σκοτεινὴ κι ἀνήσυχη διαβαίνει,
Αὐτὴ περνᾷ τις ὥρες τῆς μὲ εἰρήνη καὶ μὲ γέλοια.
Μαζί σας εἶναι ὁ Ἐρωτας, ἀμέτε θαρρεμένοι·
Καὶ ἡ τύχη μου λιγώτερο κακὴ θάναί μιὰ μέρα,
Ἄν στὰ σημάδια τοῦ ἡλίου μου γνωρίζω τὸν ἀγέρα.

ΔΗΜ. ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ, γιατρός

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΠΡΟΤΟΤΥΠΑ ΕΡΓΑ

ΘΕΑΤΡΟ ΚΥΒΕΛΗΣ. «Ὅταν λείπει τὸ χρῆ-
μα» δράμα σὲ τρεῖς πράξεις τῆς δας *Εὐγενίας*
Ζωγράφου.

Τὸ ἔργο πλέκεται γύρω σὲ μιὰ ὁμορφὴ κόρη,
ποῦ βλέπεις τοὺς ἀντρες νὰ ἐπιθυμοῦν τὴν ὁμορφιά
τῆς μόνο μὲ ταπεινοὺς σκοποὺς, δίχως κανεὶς ν' ἀν-
τιποκρίνεται στὴ λεύτερη καὶ γενναία ψυχὴ τῆς.
Καὶ τὴν ὥρα ποῦ πίστεψε πῶς γεννήθηκε γιὰ αὐτὴ
μιὰν ἀληθινώτερη ἀγάπη στὰ στήθια ἐνὸς ἀφεγά-
διαστου στοὺς κοινωνικοὺς τρόπους νέου, ἔρχεται
μιὰ τραγικὴ ἀπάτη νὰ τῆς δείξῃ πῶς βρίσκεται μέσα
στὸν κόσμο τέλεια ὁλομόναχη. Ὁ νέος ποῦ τῆς ἔ-
ταξε ἀγάπης παράδεισους, τὴν ἀφίνει τὴν τελευταία
στιγμὴ μαθαίνοντας πῶς τῆς λείπει ἡ πλούσια προί-
κα ποῦ ὀνειρευότανε, καὶ παίρνει μιὰ τῆς ἀντίζηλη
ξαδέρφη, ποῦ δὲν εἶχε τίποτ' ἄλλο ἀγαθὸ ἀπὸ τὸ
χρῆμα.

Τὸ δράμα τῆς δ. Ζωγράφου, γραμμένο στὴν
καθαρρεύουσα, δὲν εἶχε ἀπὸ τὴν τεχνικὴ μεριά κα-
μὴ ἐμαλότητα νὰ μᾶς παρουσιάσῃ. Ἀκανόνιστα
ἐμπνευσμένο, ἀταχτα ὕφασμένο, περισσόλογον γραμ-
μένο. Μιὰν ἀνάδαθ ψυχολογία χαραχτήριζε τὰ
πρόσωπα ὅλα, ἀκόμα καὶ τὴν ἡρωίδα, καὶ ὁ σκο-
πὸς τοῦ ἔργου δὲν ἔδειχνε πρωτότυπη τάση σὲ
ιδέες ποῦ βάλθηκε νὰ ξετυλίξῃ ἀπὸ τὴ σκηνή. Ἡ

κοινωνία μας, σεμνότυφη και στενή σε κάθε αντίληψη, δεν έχει πάρει για την ώρα είδηση σε ποιο σημείο βρίσκονται τα κοινωνικά ζητήματα, όχι μονάχα άλλοι, αλλά και στα ίδια της σπλάχνα ακόμα. Μερικές ιδέες, χιλιοειπωμένες και χιλιοσυζητημένες, της φαίνονται καινούργιες και κολακεύεται να τις παρουσιάσει με τόλμη κωμική για δσους νοιώθουν.

Και όμως το τελευταίο έργο της δ. Ζωγράφου, ή φημεριδογραφική κριτική το ειρωνεύτηκε και το χτύπησε αλύπητα. Αν ο τύπος μας σε τόσα ζητήματα μάς δείχνεται καθρέφτης μιας ξεφτυσμένης από κάθε γερή σκέψη κοινής γνώμης, το «Όταν λείπη το χρήμα» έπρεπε να τ' ανεβάσει στα μεσούρανα, όπως δα μάς έχει συνειθίσει με άλλα θεατρικά έργα, που δεν έχουν τίποτα το ξεχωριστό από τουτό το δράμα.

Τήν αιτία μπορεί κανείς να τη βρή στην ανισορροπία που χαρακτηρίζει όλους τους κλάδους της κοινωνικής μας ζωής, κι ακόμα περισσότερο το λεγόμενο «σοδαρό» Τύπο της Αθήνας.

ΘΕΑΤΡΟ ΜΑΡΙΚΑΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ. «Οι Ταρταρίνοι» κωμωδία σε τρεις πράξεις του κ. Θ. Συναδινού.

Κατά τα παραδείγματα της φόρμας και της ψυχής της γαλλικής φάρσας κομμένοι και οι «Ταρταρίνοι». Οι τύποι του ταρταρινισμού που μάς παρουσιάζει ο συγγραφέας, δεν είναι βέβαια αποκλειστικοί της δικής μας κοινωνίας. Για τουτό θα θέλαμε μια σάτυρα βαθύτερη και πιο γενική, που να μην περιορίζεται στα έξωτερικά γνωρίσματα και φερσίματα, αλλά που να είχε κάποια έσωτερικότερη ουσιαστικότητα.

Το έργο τότες του κ. Συναδινού θα μπορούσε να δικαιολογηθεί από μια μεριά, γιατί πάντα από τη μεριά της σκηνικής τέχνης μένει στην κατηγορία της φάρσας που σδήνει κάθε φυσικότητα και πραγματικότητα, με σκοπό μονάχα να τραδήξει το γέλιο από νδ κοινό, δίνοντάς του κάθε λογής δρεχτικά κόλπα, ύφασμένα με την πιο απόκοτη απλοχεριά της απιθανότητας.

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

ΤΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ (*)

Ψηλά βουνά κάτωσπρα από τους πάγους και τα χιόνια. Η άπάτητη κορφή δρθόνεται σαν πυραμίδα κατάλεφκη. Στον ουρανό φαίνονται δυο τρία αστέρια άμυδρά άμυδρά. Άριά σύγνεφα κυλιούνται στο διάστημα πολυ κάτω από τις κορφές και κατακάθονται στις ράχες τω βουνών. Ένα σύγνεφο διαβαίνοντας από μια ράχη φανερόνει τη Νεράηδα και το Γιανάκη που προσπαθεί να περάσει μέσα στους πάγους.

Η ΝΕΡΑΗΔΑ

Γιανάκη πιάνε με σφιχτά.

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ (ξεψυχισμένα)

Πόσο είναι ακόμα ;

Η ΝΕΡΑΗΔΑ

Ού. Τώρα αρχίζει ο δρόμος ο κακός. Ως τώρα μάς έφερναν τα νέφαλα μα παραπάνου δε μπορούν. Έ Γιανάκη πιάνε με σου λέω.

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ

Άπόσταση Νεράηδα μου καρτέρα λίγο.

Η ΝΕΡΑΗΔΑ

Τόν Ήλιο δε θάν τον προφτάσεις.

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ

Άχ Νεράηδα

επάγοσα τα πόδια μου πια δεν τα δρίζω.

Η ΝΕΡΑΗΔΑ

Γιανάκη μου σου τόπα.

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ

Ναι θα προχωρήσω.

(κάνει μερικά βήματα· πάλε κοντοστέκεται).

Άκόμα ;

Η ΝΕΡΑΗΔΑ

Μόλις είμαστε στο μισό δρόμο

Πιάνε με δώ καλά !... καλά ! Γλυστράν'οί πάγοι !... Κοίτα μπροστά σου !... Θα γλυστρήσεις και θα πέσεις!

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ (άποκαμομένος)

Νεράηδα δε μπορώ να πάρω βήμα διόλου.

Η ΝΕΡΑΗΔΑ

Θέλεις να ξαποστάσεις λίγο ;

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ

Ναι Νεράηδα (κάθεται).

Η ΝΕΡΑΗΔΑ (δρθή άπάνου στους πάγους κυματίζοντας το μαγνάδι της στα σκοτάδια της Νύχτας)

Είμαι ή Νεράηδα του βουνού ή πανώρια που έχει τον άνεμο άτι της τρεχάτο και το σύγνεφο τδχει σαλιβάρι....

(*) Κοίταξε άριθ. 480, 481 483, 484, 485, 486 και 487.